

Jämsän perusopetuksen oppilaiden fyysisen toimintakyvyn Move!-mittausten tulokset 2023

Sivla 25.01.2024 § 7
1831/12.00.02/2024

Valmistelija hyvinvointikoordinaattori Tiina Riihinen p. 050-384 8523

Move! on vuosittainen perusopetuksen 5. ja 8. vuosiluokkien oppilaille tarkoitettu fyysisen toimintakyvyn valtakunnallinen mittaus- ja palautejärjestelmä, joka mittaa fyysisiä ominaisuuksia (kestävyys, nopeus, voima, liikkuvuus), motorisia taitoja (tasapaino-, liikkumis- ja välineenkäsittelytaidot) sekä havaintomotorisia taitoja.

Move! sisältää seuraavat testit: 20 metrin viivajuoksu, vauhditon 5-loikka, heitto-kiinniottoyhdistelmä, ylävartalon kohotus, etunojapunnerrus sekä 3 eri liikkuvuustestiä.

Jämsässä syksyllä 2023 mittauksiin osallistui

- 5.-luokkalaisia 185 (pojat 100, tytöt 85) ja
- 8.-luokkalaisia 184 (pojat 107, tytöt 77).

Fyysisen toimintakyvyn kokonaistulosten osalta vuoden 2023 mittaustulosten mukaan 46,1 prosentilla jämsäläisoppilaista fyysinen toimintakyky on terveyttä ja hyvinvointia kuluttavalla tai haittaavalla tasolla, mikä tarkoittaa sitä, että oppilaalla saattaa olla vaikeuksia selviytyä väsymättä arkipäivän toiminnoista. Vuoden 2022 mittauksissa heikon toimintakyvyn tuloksen sai 46,7 prosenttia, joten edellisvuoteen verrattuna kokonaistulos on parantunut 0,6 prosentilla. Jämsän kokonaistulos on koko maan tulosta heikempi.

Luokka-asteittain vertailtuna jämsäläisistä 5. luokan oppilaista 43 prosentilla ja 8. luokan oppilaista reilulla 49 prosentilla fyysinen toimintakyky on terveyttä kuluttavalla tai haittaavalla tasolla. Sukupuolittain vertailtuna Jämsässä 5. luokan tytöillä fyysinen toimintakyky on ikäluokan poikia parempi, kun taas 8.-luokkalaisten osalta tilanne on päinvastainen.

Kestävyyskunto on heikentynyt vuoteen 2022 verrattuna kaikilla muilla paitsi 8. luokan tytöillä.

Lihaskunto on keskivartalon voiman ja kestävyuden osalta parantunut, mutta huolestuttavaa kuitenkin on, että 5. luokan tytöistä n. 67 prosentilla ja 5. luokan pojista n. 59 % ylävartalon kohotuksen tulos (mittaa keskivartalon lihaskuntoa) on heikkoa fyysistä toimintakykyä osoittavalla tasolla.

Yläraajojen voima on puolestaan heikentynyt kaikilla muilla paitsi 5. luokan pojilla.

Motorisia taitoja mittaavan vauhdittoman 5-loikan tulokset ovat hieman heikentyneet, kun taas heitto-kiinniottoyhdistelmän tulokset ovat hieman parantuneet muilla paitsi 8. luokan pojilla.

Liikkuvuus on kokonaisuudessaan parantunut sekä 5.- että 8.-luokkalaisilla molemmilla sukupuolilla. Tytöillä liikkuvuus merkittävästi poikia parempaa.

Jämsän Move!-mittaustulosten vuosivertailu vuodesta 2018 lähtien ei osoita selkeää trendiä fyysisen toimintakyvyn suhteen. Molemmissa ikäluokissa vuosi 2021 on ollut fyysisen toimintakyvyn suhteen paras vuosi. 5.-luokkalaisilla vuosittainen vaihtelu on ollut 8.-luokkalaisia vähäisempää. 5.-luokkalaisilla heikon toimintakyvyn prosenttiosuus on vaihdellut 38,8 prosentin ja 44 prosentin välillä, ja 8.-luokkalaisilla 33,5 prosentin ja 49,7 prosentin välillä.

Tuloksia käsitellään ja toimenpiteitä suunnitellaan mm. koulujen opiskeluhuoltoryhmissä, koulunjohtajien kokouksissa, vanhempainilloissa, hyvinvointityöryhmässä sekä kaupungin johtoryhmässä. Tulokset esitellään myös nuorisovaltuustolle. Move!-mittausten tuloksista ja kouluterveyskyselyn tuloksista järjestetään toimialan sisällä yhteinen palaveri toimenpiteiden miettimiseksi. Lv. 2024-2025 suunnittelussa nämä otetaan huomioon.

Tulosten palautejärjestelmään luodaan kaikille kouluille yhteneväiset käytännöt, joilla varmistetaan, että oppilas ja hänen huoltajansa saavat tulokset tietoonsa. Yhteistyötä koulun ja kouluterveydenhuollon välillä kehitetään, jotta yksittäisen oppilaan tuloksia voidaan jatkossa huoltajan suostumuksella käsitellä myös 5. ja 8. vuosiluokan laajoissa terveystarkastuksissa.

Esityslistan liitteenä on yhteenveto Jämsän Move!-mittausten tuloksista.

Hyvinvointikoordinaattori Tiina Riihinen selvittää tuloksia kokouksessa.

Toimivalta, johon päätös perustuu:

Hallintosääntö 26 §:

Lautakunta seuraa ja arvioi palvelujen vaikuttavuutta ja varaa asukkaille ja käyttäjille mahdollisuuden osallistua palveluiden suunnitteluun ja kehittämiseen.

Ehdotus

Sivistystoimenjohtaja Leena Kilpeläinen

Sivistyslautakunta merkitsee hyväksyttynä tiedoksi fyysisen toimintakyvyn Move!-mittausten tulokset syksyltä 2023.

Sivistyslautakunta edellyttää tulosten käsittelyä koulun yhteisissä vanhempainilloissa ja henkilöstöpalavereissa.

Sivistyslautakunta antaa sitovan ohjeen toimenpiteiden sisällyttämiseksi lv. 2024-2025 lukuvuosisuunnitelmiin.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Hyvinvointikoordinaattori Tiina Riihinen ja johtava rehtori Juha Damskägg olivat läsnä asian käsittelyn aikana (klo 19.10-19.35).